

ፕሮጀክት ማኔጅመንት

መመሪያ

ለሚሌኒየም ኢትዮጵያ

ከዶ/ር ፀጋዬ ደግነህ ጉግሣ

© ALL RIGHTS RISERVED

አድራሻ

ዶ/ር ፀጋዬ ደግነህ

Dr. Tsegaye Degineh

Berlin, Germany

<http://www.degineh.de/>

project@degineh.de

Tel. +4 9 177 46 26 050

መታሰቢያነቱ እውቀትና ልምዳቸውን ለአገራቸው ህዝብ ለማስተዋወቅና ለማስተላለፍ

እየተመኙ አቅሙና አጋጣሚዎች ላልፈቀዱላቸው በውጭ አገር ለሚኖሩ

ኢትዮጵያውያንና እንዲሁም በኢትዮጵያም ሆነ ከኢትዮጵያ ውጭ በሕይወት ላሉና

ለሌሉ ቤተሰቦቹና ጓደኞቹ ይሁን።

ግርድፍ ማውጫ

- ⊙ የፕሮጀክት ማኔጅመንት ትርጉም
- ⊙ የፕሮጀክት ማኔጅመንት ታሪክ
- ⊙ የፕሮጀክት ማኔጅመንት ማዕዘናትና የእውቀት ዘርፎች
  - ✓ የፕሮጀክት ዓላማ ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት ጊዜ ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት ወጪ ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት ጥራት ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት አሉታ አጋጣሚዎች ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት ሰው ኃይል ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት መረጃ/ግንኙነት ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት አቅርቦት ማኔጅመንት
  - ✓ የፕሮጀክት ማቀናጀት ማኔጅመንት
- ⊙ የፕሮጀክት ዕቅድ አነጻጻፍ ሂደትና ዕንሰ ሀሳብ
- ⊙ የፕሮጀክት ሪፖርት
- ⊙ የፕሮጀክቶች ምደባና ክፍፍል
- ⊙ ፕሮጀክትን መቆጣጠር
- ⊙ የትርፋማነት ጥናት ስሌት
- ⊙ የፕሮጀክት ማህደርና ሰነዶች
- ⊙ የፕሮጀክት መደምደሚያ
- ⊙ የፕሮጀክት አመራር
- ⊙ ማህበራዊ እውቀቶች
- ⊙ ስዕላዊ መግለጫዎች፣ ንድፎችና ሰንጠረዦች፣ የቃላትና ሐረግ ፍቺ

የመፅሐፉ ዓላማ የተወሳሰበውን የፕሮጀክት ማኔጅመንትን ስልት ለኢትዮጵያውያን አመቺ በሆነ ሁኔታ፣ ቀላልና ሊገባ በሚችል የአማርኛ ቋንቋ ማቅረብን ነው። ይህም ስለፕሮጀክት በቂ እውቀት ያላቸውም ሆነ የሌላቸው ሊጠቀሙበት የሚችል መመሪያና ዋቢነትን መፍጠር ነው።

እስካሁን ድረስ በአገራችን ስለ ፕሮጀክት ማኔጅመንት በአማርኛ የተፃፈ መጻሕፍት የለም። በተጨማሪም ስለማኔጅመንትና ቢዝነስ በአማርኛ ስለወጡ መፅሐፍትም ብዙ የሚታወቅ ነገር የለም። .... የማኔጅመንት እውቀት እንደ ህክምናና ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ በየጊዜው መታደስና መሻሻል ያለበት ነው። ተጠቃሚውም በየጊዜው እውቀቱን ማሻሻል ይኖርበታል።

አንባቢ መረዳት ያለበት የእንግሊዝኛ ወይም ከኢትዮጵያ ውጭ የሆነ የበለፀገ አገር ቋንቋ መጠቀሙ ፕሮጀክቱን የተሻለ ያደርገዋል ማለት ሳይሆን ዋናው አንባቢው አእምሮ ውስጥ ስለ ፕሮጀክት አሰራር ትርጓሜዎችና ያከናወን ቅደም ተከተሎች ምስል መፈጠር መቻሉን ነው። ልክ እንደ ሂሳብ።

ፕሮጀክቶች ብዙ የተለያዩ ዓይነቶች ናቸው። አዲስ የመኪናና የአውሮፕላን ዓይነትን መስራት፣ ህንፃ መገንባት፣ አዲስ የኮምፒውተር ፕሮግራም መንደፍ፣ ዩኒቨርሲቲ ማቋቋም፣ ሱቅ መክፈት፣ መንገድና ድልድይ መስራት፣ አዲስ የትምህርት መርሀ ግብር መንደፍ የመሳሰሉት እያልን ብዙ መዘርዘር እንችላለን። እነዚህን ትልልቅ ፕሮጀክቶች ወደ ጎን ትተን ወደ ግል ህይወታችን ስንመለስ በዕለት ተዕለት የሚያጋጥሙንን የፕሮጀክት ባህሪ የያዙ ምሳሌዎች ስፍር ቁጥር የላቸውም። የግል ቤት

መሥራት፣ መኪና መግዛት፣ ሰርግ፣ ልብስ ማሰፋት፣ ለጉብኝት ሌላ ቦታ መሄድ፣ ለምሳሌ የሚጠቀሱ ናቸው። ለምሳሌ ቡና ማፍላትን እንኳን እንደ አንድ ፕሮጀክት መውሰድ ይቻላል። ጠጥቶ መርካትን እንደ ዓላማ ቢወሰድ፣ ቡናው ጥራቱን ጠብቆ ከሚዘጋጅበት እስከሚጠጣበት ያለው ጊዜ፣ ለቡናው የወጣው ወጪና የሰው ጉልበት የፕሮጀክትን መሠረታዊ ባህርይዎች ያሳያሉ። ይህንን የመሳሰሉ በተፈጥሯዊ ልምድም ሆነ ብዙ ሳናውቅ ከድግግሞሽ ከመነጨው ልምድ በመነሣት የምንፈፅማቸውና ተቀናጅተው የሚፈሱ ብዙ ተግባሮች ይገኛሉ።

ብዙ ፕሮጀክቶች ተጀምረው አያልቁም፤ ወይንም ከታለመው በላይ ወጪ ያስወጣሉ፤ አሊያም ይጓተታሉ፤ አንዳንዶቹም ዓላማቸውን ይስታሉ፤ በመጨረሻ ውጤታማ አይሆኑም።

ጀርመናዊው ደራሲና ባለቅኔ ጆሃን ወልፍጋንግ ፎን ገት እንዳለው «ማወቅ ብቻ ሳይሆን ያወቁትን መጠቀም» ላይ ነውና። የሚያውቁትን፣ ያነበቡትንና የተገነዘቡትን መተግበሩ አስፈላጊ ነው።

ይህንን የሚያነቡት በፕሮጀክት ማኔጅመንት ብዙ ልምድ ያካበቱ ባለሙያ (ኤክስፐርት) ከሆኑ በዚህ መፅሐፍ ውስጥ ብዙ የሚያውቁትና የሚያስታውሱትን ሊያገኙት ይችላሉ። ቢሆንም ልምድዎን በሌላ እይታ እንዲያዩት ምናልባትም በመፅሐፉ ውስጥ ከሚገኙት መመዘኛ ዝርዝር ነጥቦች (Check lists) በመነሳት የረሱትን ሊያስታውሱበት ወይንም የተስማማዎን መርጠውና አሻሽለው እንዲጠቀሙ የሚያስችልዎት ይሆናል።

ለፕሮጀክት ማኔጅመንት አዲስ ወይንም አነስ ያለ ልምድ ያልዎት ወይንም ተማሪ ከሆኑ የበለጠ እውቀት እንዲኖርዎት፤ ፕሮጀክት ማኔጅመንትን በአዲስ ዓይን እንዲያዩት በተለይም በፕሮጀክት ማኔጅመንት ልምድ ካላቸው ጋር የበለጠ ለመግባባት ሀሳብዎንም ለማስረዳትና መሠረታዊ ጥያቄዎችን ለማቅረብና ለመመለስ፤ ለመቆጣጠርም የሚያስችልዎት ሊሆን ይችላል።

ማኔጅር፣ ፈቃድ ሰጪ ክፍል፣ ተቆጣጣሪ ወይም አዲተር ከሆኑም የሚፈልጉትን ነጥቦች የሚያመሳክሩበት፤ ፕሮጀክቱ ማስመስያ ወይም የውሸት ፕሮጀክት ያለመሆኑን በመፈተኛ ነጥቦች የሚያውቁበትና ካለዎት ልምድ ጋር አቀናጅተው የሚያመዘዙበት ተደርጎ ሊወሰድ ይቻላል።

ኢንቨስተር ወይንም ፕሮጀክት ማኔጅመንትን ለግል ክንውን የሚፈልጉት ከሆነም ስለ ፕሮጀክት ማኔጅመንት በአጠቃላይ የሚገነዘቡበት በተለይም የደንበኛና የአቅራቢን፣ የፈቃድና የፈጻሚን ግንኙነት የሚያዩበት ተደርጎ ሊወሰድ ይችላል። በውጭ የሚኖሩ ኢትዮጵያዊ ከሆኑና አገርዎ ላይ መስራት ከወሰኑም ከፕሮጀክትዎ አኳያ ሊጠበቅብዎት የሚችለውን የአሰራር ሂደትና አገላለፅ ለመረዳት ሊጠቅምዎት፣ እንደ ድልድይም ሆኖ ሊያገለግልዎት ይችላል። ባሉበት አገርም ቢሆን በአገሩ ቋንቋ ስለፕሮጀክት ከመረዳትዎ በፊት በቀላሉ በአማርኛ ሊያገናዝቡት እንዲችሉ ይረዳል።

በትምህርትና ማሰልጠኛ ተቋማትም ቢሆን መፅሐፉ ከአዘገጃጀቱ አኳያ ሊጠቅም ስለሚችል (ለምሳሌ መወያያ ጥያቄዎቹ) የሚያስፈልገውን መርጦ ለማስተማሪያነት፣ ለዋቢነትና ማጣቀሻ ይሆናል።

ፀጋዬ ደግነሀ (ዶ/ር)